

3F/B2 – Definities herkennen

pagina 1

TAALSTEUN : HOE HERKEN JE DEFINITIES ?

In een studieboek wordt veel uitgelegd wat de betekenis is van sommige moeilijke woorden.

Je hebt dan te maken met een **definitie** of **omschrijving**

Een definitie legt uit wat het moeilijke woord betekent. Een woordenboek staat dus vol met definities.

Soms maken schrijvers een eigen definitie van een woord.

Zo'n woord dat wordt uitgelegd noemen we hier X. (X= het onbekende

Een definitie bestaat altijd uit 2 onderdelen:

1e. X = het woord dat wordt uitgelegd (= gedefinieerd)

2e. de OMSCHRIJVING = de betekenis, de uitleg

Voorbeeld:

- Een Lada is een auto uit Tsjechoslowakije

X is OMSCHRIJVING

- Een polis is een contract met de verzekeringsmaatschappij

- Acupunctuur is een behandelingswijze in de geneeskunde waarbij men gebruikt maakt van naalden.

Waarom is een definitie belangrijk?

==> Zoek bij het studeren altijd naar definities of omschrijvingen.

Waarom?

- ze leggen uit wat de betekenis is. Je hoeft dan je woordenboek niet te gebruiken en je kunt beter verder lezen.

- ze worden vaak gevraagd in de toets.

3F/B2 – Definities herkennen

pagina 2

Definities herkennen

Om een woord te definiëren zijn er verschillende mogelijkheden in onze taal. Het is goed dat je die herkent. Dan weet je dat er een definitie komt. Definities beginnen vaak met het woordje **een** of er is **geen lidwoord**

voorbeeld: *Een rechercheur is een politieman die misdadigers zoekt.*

Er zijn verschillende soorten definities:

1. Een opsomming:

VOORBEELD:

De Nederlandse provincies zijn: Groningen, Friesland, Drente , Overijssel, Gelderland, Flevoland, Utrecht, Noord Holland, Zuid Holland, Zeeland, Noord Brabant en Limburg.

2. Enkele voorbeelden geven:

VOORBEELD:

- Tijdens de les gebruik je allerlei **hulpmiddelen zoals**: atlas, woordenboek, computer enz.
- Wat is een **huisdier**? Bij een huisdier **moet u denken aan** : een kat , een hond, een konijn etc.
- In een studieboek staan veel **illustraties. Dat zijn bijvoorbeeld** : foto's, tekeningen, grafieken en tabellen

Na de dubbele punt (:) komt dus de omschrijving

Soms gebruikt men de afkorting: **d.i. of d.w.z.**

*Voor het ontstaan van een stad was allereerst een nederzetting nodig, **d.i.** een plaats bij kastelen, kloosters, kruispunten van wegen, rivierovergangen, enz. waar een aantal mensen zich vestigden.*

3F/B2 – Definities herkennen

pagina 3

3. Een omschrijving d.m.v. synoniemen (= woorden met dezelfde betekenis) of functie

HOE? :

X = ...

X : .....

X is hetzelfde als .....

Onder X wordt verstaan.....

d.i. ....

d.w.z. ....

We noemen OMSCHRIJVING .. X... ; ..... noem je X

X is te definiëren als .....

Een ander woord voor X is .....

..... heet een X.

X. Dit betekent dat .....

Met X wordt bedoeld dat....

functie:

X bestudeert ..OMSCHRIJVING..

Een X laat ..... zien ; geeft ...weer/aan

Een X doet .....

3F/B2 – Definities herkennen

pagina 4

VOORBEELD:

- ***Allochtonen zijn*** zij die zelf afkomstig zijn uit het buitenland.
- ***Atlas*** : boek met aardrijkskundige kaarten.
- We ***noemen*** een instrument om de temperatuur te meten ***een thermometer***
- We ***noemen*** de tijd, waarover geen geschreven berichten bestaan ***de prehistorie***.
- De ***mariene biologie bestudeert*** het leven in de zee
- Het systeem van letters en cijfers om iets snel op te zoeken ***heet een coördinatensysteem***
- Een ***hygrometer geeft*** de vochtigheid ***aan***.

LET OP : soms staat de uitleg aan het begin van de zin en komt daarna pas X

4. Omschrijving met het noemen van de soort, categorie

X is een .....SOORT-OMSCHRIJVING.....

voorbeelden:

- Een ***kiwi*** is een groen stuk fruit dat uit NieuwZeeland komt.
- Een ***vierkant*** is een wiskundige figuur met 4 gelijke zijden (=kanten)
- Een ***side-table*** is een lange smalle tafel
- Een ***villa*** is een luxe huis dat niet in een rijtje staat.
- Een ***thermometer*** is een instrument om de temperatuur te meten.

LET OP de onderstreepte woorden. In de omschrijving van de definitie staat vaak een woord dat een soortnaam of verzamelnaam is. Het woord *fruit* is zo'n soortnaam of verzamelnaam. Tot de soort fruit behoren ook: appel, peer, banaan etc. In de spreektaal gebruikt men vaak het woordje ding of iets

Een garde is een ding waarmee je slagroom klopt.

Intonatie is iets wat te maken heeft met de klank van een woord of zin, dus hoe je het uitspreekt.

Belangrijke soortnamen of verzamelnamen die je moet herkennen zijn:

- X is een instrument, dat ....
- X is een apparaat, dat.....

3F/B2 – Definities herkennen

pagina 5

- X is de manier waarop .....
- X is iemand / een persoon , die .....

---

5. Doel of gevolg omschrijving

X is **om te** .....

X is **bedoeld voor/om**.....

X **dient om** .....

X is een Y **om te**.....

X is Y **zodat**.....

X **heeft het/tot doel te**....

Dit zijn allemaal voorbeelden van omschrijvingen waarbij het gaat om het gebruik van X voor een bepaald **doel**.

VOORBEELD:

- *Hij komt hier om een onderzoek te doen naar de waterkwaliteit.*
- *De kooplieden verenigden zich in gilden, vooral **met het doel** zich een goed bestaan **te** verzekeren en goede waren te leveren.*
- *Een stethoscoop **dient om** inwendige lichaamsgeluiden **te** beluisteren.*